

Kestävän kehityksen asiantuntijapaneeli:

Kestävä talous – hämmäinen tabu?

Tuuli Hirvilammi, Jaakko Kiander, Eeva Hellström

Kestävän kehityksen tila ja tulevaisuus 31.5.2017, Helsinki

Siis mitä häh?

Kestävän kehityksen asiantuntijapaneeli

Ympäristöpolitiikkakeskuksen johtaja, professori **Eeva Furman** Suomen ympäristökeskuksesta
(paneelin pj)

Tutkimusjohtaja **Eva Heiskanen** Kuluttajatutkimuskeskuksesta

Sosiaalipolitiikan professori **Heikki Hiilamo** Helsingin yliopistosta

Tutkijatohtori **Tuuli Hirvilampi** Jyväskylän yliopistosta

Ympäristöpolitiikan professori **Janne Hukkinen** Helsingin yliopistosta

Kansantaloustieteen dosentti, taloudesta ja eläkepolitiikasta vastaava johtaja **Jaakko Kiander**
Ilmarisesta

Kirkkososiologian professori **Anne Birgitta Pessi** Helsingin yliopistosta

Hyvinvointisosiologian professori **Juho Saari** Tampereen yliopistosta.

Paneelin työtä fasilitoi johtava asiantuntija **Eeva Hellström** Sitrasta

Mitä ymmärrät "kestävällä taloudella"?

JAA	92
EI	105
TYHJIÄ	0
POISSA	2

1. Talous toimii yskimättä, kasvaen ja työllistäen
(talous itsenäisenä tavoitteena)
2. Taloudelliset tavoitteet on sovitettu yhteen sosiaalisten ja ekologisten tavoitteiden kanssa
(talous rinnakkaisena tavoitteena)
3. Talous tuottaa kaikille hyvinvointia maapallon kantokyvyn rajoissa
(talous keinona ja mahdollistajana)

Mikä on mielestäsi TALOUSKASVUN
ensisijainen rooli kestävässä kehityksessä?

JAA	92
EI	105
TYHJÄ	0
POISSA	2

1. Länsimaisissa yhteiskunnissa kasvun hiipuminen aiheuttaa vakavia sosiaalisia ja ekologisia ongelmia (välttämättömyys)
2. Talouskasvu mahdollistaa hyvinvointiyhteiskunnan rahoituksen sekä investoinnit ympäristönsuojeluun (rahoitusväline)
3. Panostamalla kestäväan liiketoimintaan talous saadaan kasvuun samaan aikaan kun ympäristöhaitat vähenevät (irtikytetty tavoite)
4. Talouskasvun tavoittelu on toissijaista, sillä talous voi kasvaa tai pienentyä sekä yhteiskunnallisen edistyksen että taantumisen oloissa. (mahdollinen seuraus)

Talous kestävän kehityksen politiikassa

	Globaali Agenda2030	Hallituksen A2030 toimeenpanosuunnitelma	Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus
Talous : tavoite vai keino?	Talous on integroitu tavoite	Talous on keino ja mahdollistaja	
Taloukasvu : tavoiteltava vaiko ei?	Kasvuhakuinen Ympäristö- ja hyvinvointitavoitteet asettavat kuitenkin raamit taloukasvulle		Kasvuneutraali

Tuuli Hirvilammi Jaakko Kiander

Mitä on kestävä talous?

kestävä hyvinvointi

kestokyvyn rajat

luonnon

kantokyvyn rajat

*elinvoimaiset
ekosysteemit*

*lyhyt ja pitkä
aikaväli*

kaupungistuminen

väestönkasvu

*globaali resurssien
uudelleenjako*

"Kestävä talous
luo hyvinvointia
ja elämänlaatua
samalla kun
ympäristöhaitat
vähenevät"

Talous keinona,
mutta miten?

*hiilivapaa ja
materiaalitehokas*

energia

tuotanto

*sosiaaliset
innovaatiot*

teknologia

investoinnit

*suljetut
systemit*

paikalliset ratkaisut

Taloukasvu:
Juupas-eipäs –
ja jokos riittäis?

irtikytkenä

hitaan

kasvun aika

Kestävän kehityksen asiantuntijapaneelin ja -panelistien kirjoituksia

Viisi kärkeä kestävämpään kehitykseen (paneeli)

<https://www.sitra.fi/julkaisut/viisi-karkea-kestavampaan-kehitykseen/>

Työn murroksesta keskustellaan liian kapeasti (paneeli / Tuula Sjöstedt)

<https://www.sitra.fi/artikkelit/tyosta-keskustellaan-liian-kapeasti/>

Talous on väline (Eeva Hellström)

<https://www.sitra.fi/artikkelit/talous-on-valine/>

Voiko talous olla kestävä? (Jaakko Kiander)

<https://www.sitra.fi/blogit/voiko-talous-olla-kestava/>

Kasvun rajoja ei voida ylittää (Jaakko Kiander)

<https://www.sitra.fi/blogit/kasvun-rajoja-ei-voida-ylittaa/>

Kestävyyden rakentamista solidaarisuustaloudessa (Tuuli Hirvilammi)

<https://www.sitra.fi/blogit/kestavyuden-rakentamista-solidarisuustaloudessa/>

Yhteiskuntasitoumuksen tavoitteet ja irtikytkennän haasteet (Tuuli Hirvilammi):

<https://www.sitra.fi/blogit/yhteiskuntasitoumuksen-tavoitteet-ja-irtikytkennan/>

Paneelin yhteiset ydinviestit

- 1 Erinomaista, että talous on kestävä kehityksen politiikassa määritelty keinoksi ja mahdollistajaksi (eikä itseisarvoiseksi tavoitteeksi).
- 2 Kestävä talous on hämmäinen tabu. Se on ristiriitaisesti tulkittu käsite, jota ei ole pyrittykään määrittelemään ja josta ei käydä riittävä yhteiskunnallista keskustelua.
- 3 Kestävä kehitys ja talouspolitiikka läpileikkaavat vahvasti kaikkia hallinnonaloja. Näiden on kohdattava toisensa entistä synergisemmin.
- 4 Onnistuminen kestävä kehityksen politiikassa edellyttää laajapohjaista, monitieteistä ja – näköalaista sekä ennakkoluulotonta yhteiskunnallista keskustelua kestävästä taloudesta.
- 5 Kestävästä taloudesta käytävässä keskustelussa on erityisesti huomioitava:
  - Talous on asemoitavat kestävä kehityksen keinoksi eikä tavoitteeksi
  - Mihin talous on keino; millaista edistystä haluamme oikeastaan tavoitella?
  - Talouden eri muodot huomioitava eri tasoilla kansalaisesta globaaliin
  - Irrottauduttava talouskasvun juupas-eipäs jumituksesta
  - Talouskeskustelu ei ole vain asiantuntijakeskustelua, vaan kaikkia varten !

KESTÄVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI